

T TEATRE

- NO HAS TROBAT RES MILLOR?
- ★ PER PASSAR L'ESTONA
- ★★ T'AGRADARÀ
- ★★★ NO TE LA PERDIS
- ★★★★ OBRA MESTRA

L'APUNTADOR

L'ESTRANGER TÉ ALGUNA COSA A DIR

A l'escenari o a les pàgines del llibre de Camus, *L'estranger* ens pot treure de polleguera amb la seva tendència a no explicar-nos les raons dels seus actes. Però aquest cop no té més remei que explicar-se: el proper diumenge 28, i un cop acabada la representació de l'obra, tindrà lloc el col·loqui amb l'equip artístic del muntatge. **Dg. 28/4. Teatre Lliure. Gràcia. Montseny, 47. ☎ 93 228 97 47.**

GATARO.

15 ANYS EN COMPANYIA

Aquest és el títol del llibre que la companyia Gataro ha editat per celebrar els seus primers quinze anys de brillant trajectòria. Per cert: si per casualitat teniu pensat anar a l'Almeria Teatre (l'actual seu de la companyia) a veure algun espectacle i encara no heu complert els trenta, espereu al divendres: és el dia de la setmana en què l'Almeria ofereix les entrades a 15 euros per a tots els menors de trenta anys.

SMILEY, CENTENARI

Cert: la Sala FlyHard ha tancat per reformes fins al mes de setembre vinent. Però l'esperit de la FlyHard continua ben viu: el passat dia 23, l'estupenda comèdia *Smiley* va arribar a les cent representacions en plena forma, en una funció en què es van repartir diversos premis entre els assistents. Però no siguem egoistes: el millor premi és poder continuar gaudint d'aquest brillant divertiment al Club Capitol, mentre esperem que alguna altra sala recuperi *El rei borni*, un altre espectacle FlyHard que es va acomiadar esgotant localitats cada dia.

L'AUCA DEL NEGRITO PRESONER DE LA LLIBERTAT

SANTIAGO RUSIÑOL I JOSEP MARIA MESTRES ENS EXPLIQUEN UN TRIST CONTE D'INDIANS I ANTICS ESCLAUS, AL TEATRE NACIONAL

Afro què? Afroamericà? I això, si es pot saber, què vol dir exactament? Mireu: nosaltres som gent senzilla i ens agrada dir les coses pel seu nom. I a casa nostra, en un poblet coster de la Catalunya del 1898, un negrito és un negrito. Ep! No pas un esclau, que d'això ja no en gastem. Però tampoc potser ben bé una persona persona: ja m'enteneu. Evidentment: un negrito és un ésser humà o, com a mínim, s'hi assembla molt. Per això és tan important batejar-lo, no sigui que (Déu no ho vulgui) se't posi malaltó, marxi cap a l'altre barri i sant Pere et pugui tirar per la cara no haver-lo cristianitzat com cal. Al nostre negrito li direm Jaume Negre. Ara bé: un negrito, no ens enganyem, tampoc no acaba de ser del tot un dels nostres. A veure si t'agradaria a tu que comencés a festejar amb la teva filla o que el teu fill el tingués com el seu millor amic! Però una cosa no treu l'altra, i estimar-te'l si que te'l pots estimar, si és un bon minyó. Com a mínim, quan és petit com un cadell, tan bufó com un gatet que, potser amb el temps, t'acabarà semblant un gat esquerp.

CABÒRIES MAL PAÏDES

El "negrito" d'aquesta història té el seu origen en el breu conte *Llibertat*, que Santiago Rusiñol va publicar l'any 1898 dins el llibre *Fulls de la vida*. I que, un parell d'anys més tard, li va servir de punt de partida per escriure l'obra teatral que ara arriba al TNC. I el con-

te ens explica el drama d'aquest nen negre que un indià de retorn a la pàtria s'ha emportat des de les Amèriques fins a la costa catalana, i que, inicialment, tot-hom adopta com una exòtica i graciosa joguina. Això, fins que es fa gran, deixa de ser una joguina i ningú ja no sap què fer-ne, ni ell sap massa què fa en un lloc a què no pertany perquè les persones que l'envolten no el poden veure com un dels seus. En tot cas, a l'obra teatral, les coses canvien una mica. I aquesta comunitat dibuixada amb ironia al conte adquireix un protagonisme encara més gran. Tal com s'apunta a l'obra i com assenyalava el mateix Josep Maria Mestres (director de l'espectacle i responsable de la seva nova dra-

matúrgia) aquí tenim una comunitat majoritàriament habitada per la mediocritat i la mesquinesa, i amb el cap ple de consignes progressistes mal enteses; aquestes cabòries mal païdes de què parla el mateix autor de *L'auca del senyor Esteve*.

LES VÍCTIMES DE LA SÀTIRA

"Els que més reben aquí són els pobres caps calents que es fan llargues bocades de la llibertat que no tenen, la fraternitat que no senten i la igualtat que no arriben a capir". Això deia la crítica de l'obra publicada l'any 1901 per *La Veu de Catalunya*. I, tal com comenta Mestres, el problema és que cent deu anys després, i en temps convulsos com els que vivim, els vells pensaments d'exclusió que manifesten aquests personatges, definits per Mestres

com "entranyables i detestables a parts iguals", tornen a ser ben vius entre nosaltres. Fent servir sovint com instrument una esmolada ironia que origina també els seus bons moments de diversió, Rusiñol ens recorda que, mal utilitzada, la paraula *llibertat* amaga un desemparament que no deixa de ser una forma d'esclavatge. I arribats a aquest punt, tots som tan "negritos" com ho és en Jaume Negre.

RAMON OLIVER

LLIBERTAT

De Santiago Rusiñol. **Dramatúrgia i dir.:** Josep Maria Mestres. **Int.:** Oscar Kapoya, Roger Casamajor, Artur Trias, Jordi Martínez, Ana Sánchez, Maife Gil, Tilda Espluga. **Data:** De l'1/5 al 9/6. **Lloc:** Teatre Nacional de Catalunya (Sala Petita). Plaça de les Arts, 1. ☎ Glòries (L1). ☎ 93 306 57 00. € De 15,69 a 31,37 euros. ☺ De dc. a dv., 20h (8, 9, 15, 16, 22 i 23/5, a les 17h); ds., a les 17 i 21.30h; dg., 18h.

